

Motion till riksdagen 2017/18:3105

av **Mikael Jansson m.fl. (SD)**

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bemyndiga regeringen att fatta beslut om omorganisering m.m. av den verksamhet som bedrivs inom ramen för materiel- och logistikförsörjningen i enlighet med den inriktning som följer av SOU 2016:88 (Logistik för högre försvarsberedskap) enligt förslaget i motionen (avsnitt 1.1) och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bemyndiga regeringen att inrätta Gotlands regemente som organisationsenhet i Försvarsmakten och lokalisera det till Visby (avsnitt 1.2) och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen godkänner investeringsplanen för vidmakthållande av försvarsmateriel för 2018–2023 som riktlinje för Försvarsmaktens investeringar enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
4. Riksdagen godkänner investeringsplanen för anskaffning av försvarsmateriel för 2018–2023 som riktlinje för Försvarsmaktens investeringar enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bemyndiga regeringen att besluta om anskaffning av nytt medelräckviddigt luftvärnssystem (avsnitt 1.3) och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bemyndiga regeringen att för 2018 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 38 000 000 000 kronor för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital enligt förslaget i motionen (avsnitt 1.4) och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bemyndiga regeringen att under 2018 besluta om export av 30 stycken JAS 39 Gripen C/D genom upplåtelse eller överlåtelse av materiel (avsnitt 1.5) och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bemyndiga regeringen att för 2018 utnyttja en kredit i Riksgäldskontoret som uppgår till högst

- 80 000 000 000 kronor i händelse av krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden (avsnitt 1.6) och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bemyndiga regeringen att för 2018 besluta att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 3 100 000 000 kronor för beredskapsinvesteringar (avsnitt 1.7) och tillkännager detta för regeringen.
 10. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap enligt förslaget i tabell 2 i motionen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bemyndiga regeringen att för 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 3 i motionen (avsnitt 1.8) och tillkännager detta för regeringen.

1 Motivering

1.1 Reformering av Materiellogistiken

Området materiellogistik har tyvärr varit föremål för återkommande omorganisationer. Äntligen har vi nu en redig utredning som ”får sakerna på plats”. Rapporten ”Logistik för högre försvarsberedskap” innehåller en rad förslag, SD ställer sig bakom dem samtliga. Med dessa förslag blir förslagslogistiken krigsanpassad och materielbeställningar lättare att styra.

1.2 Återuppsätta regemente på Gotland

Gotland är ett upptagsområde för värnpliktiga och förband byggs nu upp på ön. SD förespråkar att en mekaniserad brigad samt en amfibiestridsgrupp ska försvara ön jämte stridsflyg, strategiskt luftvärn och flottan. Ur ekonomisk synpunkt är det bäst att välja lokaler och övningsytor som räcker till över lång tid. Vi förordar att återta gamla P 18 och gamla KA 3.

Tabell 1 Investeringsplan för vidmakthållande och anskaffande av materiel 2018–2023 för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

År	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Regeringen Inv.plan tabell 3.6 vidmakthållande materiel	7 458	7 346	7 519	7 322	7 531	7 781
Regeringen Inv.plan tabell 3.13 anskaffning materiel	11 006	12 900	13 214	12 577	12 577	12 577
Regeringen Anslag 1:3	10 816	12 728	13 039			
SD Investeringsplan vidmakthållande materiel	9 000	10 000	11 000	11 000	11 000	11 000
SD Investeringsplan anskaffning materiel	15 000	18 000	21 000	24 000	27 000	30 000
SD Anslag 1:3	12 278	13 443	14 990			

1.3 Anskaffning av strategiskt luftvärn

Sverige behöver nytt luftvärn med bra räckvidd. Regeringen upphandlar nu medelräckviddigt luftvärn. Överlägset bäst ur förmågesynpunkt men också ur samhällsekonomisk synvinkel är det franska robotsystemet Aster-30 samt CAMM med svensk radar och svensk fristående datalänk. Det gör framgångsrik svensk försvarsindustri delaktiga. SD anser att Flygvapnet ska ansvara för det medelräckviddiga luftvärnet (på längre sikt: det långvärdiga). Det blir då ett strategiskt luftvärn som kan bygga upp svärmättade punkter, som en fiende kommer ha svårt att slå ut. Brigadluftvärnet måste också förnyas, det kommer i nästa steg, här kan räckvidden vara något kortare.

1.4 FMV:s behov av rörelsekapital

På grund av att SD vill upprusta mer än regeringen så behöver också FMV ett större handlingsutrymme, varför vi föreslår att regeringen bemyndigas om en större i kredit i Riksgälden för FMV.

1.5 Export av Gripen JAS 39 Gripen C/D

SD vill att flygvapnet år 2035 ska ha 200 Gripen E/F. Detta åstadkommes genom att höja produktionsstakten med ytterligare tio plan per år. Att exportera Gripen C/D är ett bra sätt att få in pengar till försvaret och att få fler Gripenanvändare i många länder. Dock kan vi inte sälja ut alla C/D-plan, då får vi för få Gripen totalt i närtid. SD sätter gränsen vid export av 30 Gripen C/D. Resterande kan inte exporteras förrän vi har fler än 160 Gripen E/F.

1.6 Regeringens beredskapskredit

Om det värsta händer och Sverige hamnar i krig eller måste höja beredskapen så är det viktigt att vi försöker att fylla på våra lager av ammunition, drivmedel och andra förnödenheter. SD strävar efter ett större försvar än regeringen och därför är en större beredskapsapparat av nöden.

1.7 MBS:s beredskapsinvesteringar

Om MSB bedömer att behov av ytterligare beredskapsinvesteringar uppstår ska de kunna låna pengar i Riksgälden. På grund av att SD vill upprusta mer än regeringen så bör ett större lån tillåtas än det regeringen föreslår.

1.8 Bemyndiganden för regeringen till ytterligare ekonomiska åtaganden

Budgetpropositionen redogör i tabell 1.2 (sida 10 i proppen) för ett förslag var gränsen ska gå för regeringen att göra ytterligare åtaganden under perioden 2019–2027. Det är alldeles för snäva ramar och omöjliggör en relevant upprustning. I tabell 3 är SD:s gränser för regeringens ytterligare åtaganden.

Tabell 2 Anslagsförslag 2018 för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

<i>Tusental kronor</i>			
Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (SD)
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	34 940 784	+282 000
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 147 159	-1 147 000
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	10 816 324	+2 462 000
1:4	Forskning och teknikutveckling	641 905	+80 000
1:5	Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	10 792	±0
1:6	Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	169 036	+40 000
1:7	Officersutbildning m.m.	218 329	+60 000
1:8	Försvarets radioanstalt	1 106 408	+50 000
1:9	Totalförsvarets forskningsinstitut	180 479	+70 000
1:10	Nämnder m.m.	6 301	+1 000
1:11	Internat. materielsamarbeten, industrifrågor mm	91 559	+24 000
1:12	Försvarsunderrättelsedomstolen	9 246	±0
1:13	Frivilligorganisationerna		+200 000
1:14	Driftvärn		+490 000
1:15	FMV förvaltningsanslag		+72 000
1:16	Försvarsexportmyndigheten		20 000
2:1	Kustbevakningen	1 142 760	+294 000
2:2	Förebyggande åtgärder mot naturolyckor	74 850	±0
2:3	Ersättning för räddningstjänst mm	21 080	±0
2:4	Krisberedskap	1 286 310	±0
2:5	Ersättning till SOS Alarm AB	305 171	
2:6	Myndigheten för skydd och beredskap	1 169 221	±0
2:7	Statens haverikommission	46 150	±0
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	393 078	±0
4:1	Elsäkerhetsverket	58 578	±0
5:1	Civilförsvar		+635 000
5:2	Ekonomiskt försvar		+216 000
5:3	Övrigt totalförsvar		+133 000
5:4	Räddningstjänst		+18 000
	Summa		+4 000 000
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>			
1:1	Kontaktperson hemvärnsbat civ-mil samverkan		+32 000
1:1	Gruppmateriel, armén		+250 000
1:1	Totalt		+282 000
1:2	Internationella fredsoperationer / militärt bistånd		-1 147 000
1:3	Mer drivmedel, ammunition, robotar och torpeder		+1 462 000
1:3	Större beställning av pågående köp av luftvärn		1 000 000
1:3	Totalt		2 462 000

1:4	Upprustning kräver mer teknisk verksamhet		+80 000
1:6	Mönstring+tredygnskurs alla pojkar mönstringsgen.		+40 000
1:7	Utbildning av fler officerare		+60 000
1:8	Försvarets radioanstalt, FRA		+50 000
1:9	Totalförsvarets forskningsinstitut		+70 000
1:10	Bidrag föreningar som gynnar öppen fö pol debatt		+1 000
1:11	För konsultkostnader		+24 000
1:13	Eget direktanslag		+200 000
1:14	Driftvärn		+490 000
1:15	Lönekostnader för administrationen mm		+72 000
1:16	Försvarsexportmyndigheten		+20 000
2.1	Budgetförstärkning – undvika driftnedskärningar		+191 000
2:1	Anpassningar för att kunna uppgå i marinen		+103 000
2:1	Totalt		+294 000
5:1-5:5	Omedelbara åtgärder – initiera det civila försvaret		+1 002 000
	Summa		+4 000 000

Tabell 3 Beställningsbemyndiganden

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	40 000 000	2019–2024
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	232 000 000	2019–2027
2:2 Förebyggande naturolyckor	1 000 000	2019–2022
2:4 Krisberedskap	2 000 000	2019–2021
3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten	30 000	2019–2023
Summa	275 030 000	

2 Inriktning

När SD var nya i riksdagen, år 2010, var vi ensamma om

- att vilja kraftigt höja försvarsanslaget,
- att vilja återgå till invasionsförsvar,
- att vilja återgå till utbildning av värnpliktiga.

Nu, 2017, är alla tre ståndpunkterna majoritetsåsikter i riksdagen.

En annan huvudlinje vi kämpar för är

- att bevara en trovärdig alliansfrihet från stormakter.
- att få ett militärt statsförbund med Finland.

Det är en trygg defensiv linje som inte ökar anspänningen i östersjöområdet mellan Nato och Ryssland-Kina. För att möjliggöra en alliansfri linje krävs svensk upprustning och helst ett försvarsförbund med Finland.

Ett rustat Sverige-Finland skulle ha en tröskeleffekt att räkna med. Om en stormakt skulle angripa oss konventionellt skulle de lida märkbara förluster och stå försvagade

inför andra stormakter. Samtidigt skulle ingen vara orolig för att Sverige-Finland skulle ha offensiva planer.

Om vi börjar rusta nu så tar det cirka tio år innan vi kan fungera fullt som ett systematiskt invasionsförsvar igen. Vi kommer ha några särskilt sårbara år i början av upprustningen. Ekonomiskt är det inga problem, Sveriges och Finlands gemensamma BNP är exempelvis 48 % av stormakten Rysslands. Dessutom kan vi, på grund av vår framgångsrika försvarsindustri, köpa många materielsystem i de två egna länderna, vilket är ett samhällsekonomiskt nollsummespel eller bättre.

Ingen kärnvapenmakt kan angripa oss med kärnvapen utan att begå ett mycket svårt krigsbrott. Sverige har tidigt valt att inte bygga egna kärnvapen, med syftet att bidra till att begränsa kärnvapenspridningen.

Vi ser med oro på regeringens alltför långtgående närmande till Nato och den anspänning det redan börjar skapa i Östersjön, med ökad krigsrisk som pris.

Svensk utrikespolitik handlar mycket om att hjälpa andra länder. För att nå det syftet är det inte alltid bäst med ett högt tonläge, vi ska inte leta fiender utan hellre utveckla vänner, samtidigt ska vi inte vara naiva eller kravlösa. Militärt rustade och diplomatiskt smidiga och kloka, det är ett modernt svenskt manér.

2.1 Organisation och taktik

Nu när det finns majoritet för ett invasionsförsvar så uppstår frågan hur ett modernt invasionförsvar bör se ut. Hur många förband behövs det och hur ska invasionförsvaret organiseras och ledas?

Regeringen liksom förra regeringen anser att det räcker med två brigader i armén. Dessa liksom övriga försvaret ska kunna flyttas runt allt eftersom hur fienden har angripit. SD anser att en normal storlek på armén är åtta armébrigader och tre amfibiebrigader. Vi tror att ett eventuellt anfall mot Sverige troligen kommer föregås av förbekämpning, specialförband, psykologiskt krig och it-krig. Anfallet kommer troligen vara överraskande och upplevas som kraftfullt. Att flytta runt förband är alldeles för vanskligt och resurskrävande. Ett trovärdigt försvar kräver istället förmåga till regionalt försvar och regional ledning. SD vill ha tre fördelningar och åtta militärområden. Fältarmén med brigaderna kommer kämpa i sitt MILO eller i angränsande. Territorialarmén kommer kämpa med samverkande bataljoner i sina försvarsområden (Fo) eller i angränsande. I varje Fo bör en regementschef leda ett territorialarméregemente med hemvärnsbataljoner, lokalförsvarsbataljoner, räddningsbataljoner, driftvärnsbataljoner samt särskilda beredskapspolisavdelningar.

Om Sverige angrips av en stormakt riskerar vi att förlora samtidigt som vi kommer åsamka angriparen betydande förluster. Andra stormakter hjälper oss inte direkt, därför att vi inte är allierade, men de kommer vara beredda att ta sig an angriparen, som är i ett läge han borde undvikit.

2.2 Satsningar

2.2.1 Totalförsvar och militär-civil samverkan (+32 MSEK)

Försvarsbeslut 2015 innehöll instruktioner om att totalförsvaret ska återtas, vilket innebär att det civila försvaret ska återtas. Till skillnad från övriga nordiska länder så har Sverige tyvärr avvecklat det omfattande civila försvar som vi hade för inte så länge sedan. Flera andra partier talade inför försvarsbeslutet om att ett helt nytt, annorlunda

och billigt civilt försvar skulle kunna skapas. Det visade sig vara nonsens. SD hävdade hela tiden att ett nytt civilt försvar kommer likna det vi hade tidigare. Beredskapslager, driftvärn, värnplikt, civilplikt och civila befälhavare kommer vara kärnan även nu. Den moderna militära hotbilden är mer asymmetrisk sägs det, och det stämmer. It-krig till exempel är en ny företeelse. Dock, det mesta av hotbilderna är inte helt nya. Det militära hotets kärna är fortfarande det väpnade angreppet. Vill fienden inte ta ett större territorium så vill de kanske sätta upp en militärbas. Fienden söker lycka för sitt planerade väpnade angrepp genom inledande asymmetrisk krigföring, bland annat psykologisk och ekonomisk. Det skedde samma redan under andra världskriget.

Vi har fått vänta länge på det civila försvaret, bland annat anslås inga pengar till det för initiala åtgärder. Man ska vara på det klara med att det militära försvaret helt saknar uthållighet utan ett parallellt verkande civilt försvar. SD anslog redan för år 2017 medel till ett civilt försvar. Extra personal för militär-civil samverkan började vi budgetera för år 2013.

2.2.2 Gruppmateriel, armén (+250 MSEK)

Medan den personliga utrustningen hos armén har förnyats så släpar förnyelsen av gruppmaterielet efter. Det är viktigt att arméns befintliga förband har bra utrustning. Det höjer såväl förmågan som stämningen i trupperna. Nytt gruppmateriel bör tillföras de närmaste åren.

2.2.3 Internationella fredsoperationer/militärt bistånd (–1 147 MSEK)

När SD var nya i riksdagen så hade Sverige gått över till insatsförsvar. Dåvarande alliansregeringen hånade öppet värnplikt och invasionsförsvar: ”Försvaret börjar i Afghanistan” var devisen.

Internationella fredsoperationer brukar innebära patrulltjänst, minröjning och möjligen kompanistrid. Uppdraget i Afghanistan var tufft, våra soldater var modiga och framgångsrika men samtidigt så handlar det om en lågintensiv strid mot en gerillaarmé. På ett vis är det det svåraste man kan ge sig på, men samtidigt har det inte mycket med modernt invasionsförsvar att göra som är ett system av system. SD vill minska de internationella fredsoperationerna tills att det svenska invasionsförsvaret är uppbyggt igen. Sedan är det inte främmande för oss att diskutera målet att ha två bataljoner ute permanent samt en beredskap att skicka ut en brigadledning. Anslag till Int. fredsop./militärt bistånd lägger SD i Utgiftsområde 05 Internationell samverkan. Det innebär att vi eliminerar anslag 1:2 på utgiftsområde 06.

Försvarsanslaget måste höjas kraftigt och därför medel återföras från andra politikområden. Ett invasionsförsvar kostar helt andra belopp än ett insatsförsvar. Eftersom försvaret lider av ackumulerade uteblivna materielinvesteringar så behöver försvarsanslaget troligen höjas upp emot 3,5 % av BNP för att sedan falla tillbaka till 2,5 % när investeringarna börjar komma ifatt.

2.2.4 Drivmedel, ammunition, robotar och torpeder (+1 462 MSEK)

Diskussionen handlar ofta om de stora moderna materielsystemen enbart. Samtidigt så är frågan om drivmedel och ammunition lika kritisk. För att spara pengar så har lagren av dessa minskats. Exempelvis är det tänkt att vi med hjälp av köpoptioner ska kunna köpa robotar om vi höjer beredskapen eller har hamnat i krig. Det är i senaste laget. Den här bortglömda budgetposten bör stärkas, för att höja beredskapen men också för att

möjliggöra fler övningar. Vissa robottyper är dyra, men de har också en väldigt viktig avskräckande betydelse liksom en viktig roll i försvaret. SD anslår mer pengar för ändamålet till alla försvarsgrenar.

2.2.5 Större beställning av luftvärn (+1 000 MSEK)

Upphandling av luftvärn pågår. Vi anser att bästa köp är Aster 30 med svensk fristående datalänk och svensk radar. Modernt medelräckviddigt luftvärn är en kritisk tillgång vi saknat. Vi vill öka beställning så att vi kan skydda ytterligare ett område.

2.2.6 Forskning och teknik för upprustning (+80 MSEK)

Nu när upprustningen ska ta fart krävs mer FoT inom Försvarmakten för att kunna beställa rätt materiel, men också för att anpassa materielen till vår svenska befintliga och kommande konfiguration. Samspelet mellan FM, FMV och försvarsindustrin kräver att alla parter kan hävda sin tekniska integritet.

2.2.7 Mönstring av alla och 3-dygnskurs (+40 MSEK)

Regeringen budgeterar för att utbilda 4–5 000 värnpliktiga per år. SD som föreslår ett större försvar bedömer att behovet är cirka 15 000 värnpliktiga per år så fort detta blir möjligt. Inget parti föreslår att alla unga ska göra värn-/civilpliktsutbildning. Däremot föreslår SD att alla unga män och frivilligt för kvinnor ska mönstra i en fysisk mönstring på mönstringsanstalt. I samband med mönstringen genomförs en tredygnskurs i uniform för att skapa delaktighet. Anslaget för 2018 är för förberedande åtgärder.

2.2.8 Återtagen värnpliktsutbildning ger fler officerare (+60 MSEK)

De grava rekryteringsproblem som försvaret lidit förväntas avta i takt med att värnpliktsutbildningen återstartar. SD anslår medel för att utöka officersutbildningen.

2.2.9 FRA, första försvarslinjen (+50 MSEK)

Försvarets radioanstalt (FRA) gör ett fantastiskt jobb genom att spana på signaler med minst en utländsk part. I tider med ökande terrorism har denna roll blivit ännu viktigare. Den oro som funnits i befolkningen att ”storebror ser dig” borde ta mer fasta på de utländska makter som signalspanar på oss.

2.2.10 FOI, kunskap om omvärlden (+70 MSEK)

Omvärldsläget har försämrats, det sägs nu att Sverige kan komma att hamna i krig i närtid om det värsta händer. FOI är den kunskapskälla som ytterst Högkvarteret (Hkv) och regeringen får förlita sig på inför svåra beslut. Utan FOI hade kanske inte upprustningen startat än. SD vill stärka FOI och har ett högre anslag.

2.2.11 Nämnder (+ 1 MSEK)

Genom att öka stödet till fristående organisationer som jobbar med information och debatt på försvarsområdet så blir debatten livfullare, vilket indirekt leder till bättre försvarsbeslut.

2.2.12 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor (+24 MSEK)

FMV kommer behöva anlita konsulter i närtid för att kunna lösa sin uppgift. Detta anslag är till för att möjliggöra detta.

2.2.13 Frivilligorganisationerna, egen budget (+200 MSEK)

Förra regeringen tog bort frivilligorganisationernas eget anslag och lät Försvarsmakten processa stödet genom egna bedömningar. SD vill att frivilligorganisationerna får tillbaka ett eget anslag samt att det höjs. Frivilligorganisationerna har hundratusentals medlemmar och skapar försvarsvilja likväl som -förmåga.

2.2.14 Driftvärn (+490 MSEK)

Driftvärn fanns tidigare med värnpliktiga som säkrade viktig infrastruktur på sin ordinarie arbetsplats i första hand. Vi måste återta driftvärn om vi vill att totalförsvaret ska kunna fungera. SD budgeterar för 40 bataljoner driftvärn, minst en i varje försvarsområde (Fo).

2.2.15 FMV, förvaltningsanslag (+72 MSEK)

Se 1.1. Som en konsekvens av förslagen budgeterar vi nu för ett förvaltningsanslag för FMV.

2.2.16 FXM (+20 MSEK)

SD vill återstarta FXM för att gynna exporten av försvarsmateriel. Exporten förstärker vår försvarsindustri som då kan bidra till en billigare och säkrare försvarsmaterieförsörjning för det svenska försvaret.

2.2.17 Kustbevakningen (+294 MSEK)

Kustbevakningen bör dela register med polisen för att kunna bättre beivra brott. Samtidigt bör Kustbevakningen inordnas i marinen. Kustbevakningen och marinen dubblar en rad funktioner och ett sammangående skulle effektivisera. Kustbevakningen har haft det kämpigt med för låga anslag. SD föreslår en ökning.

2.2.18 Omedelbara åtgärder, det civila försvaret (+1 002 MSEK)

Som sagt det civila försvaret behövs för att totalförsvaret ska fungera. Endast ett totalförsvaret kan skapa en tröskeffekt för att gynna fred och frihet. Det civila försvaret kommer troligen kosta cirka 6,5 miljarder kr per år. SD anslår nu 1 miljard kr för omedelbara åtgärder.

Mikael Jansson (SD)

Roger Richtoff (SD)

Per Klarberg (SD)

Björn Söder (SD)

Robert Stenkvist (SD)